

Sygn. akt VIII C 2060/17

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

dnia 5 marca 2018 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Widzewa w Łodzi w VIII Wydziale Cywilnym

w składzie: przewodniczący: SSR Bartek Męcina

protokolant: st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 5 marca 2018 roku w Łodzi

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W.

przeciwko R. S.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt VIII C 2060/17

UZASADNIENIE

W dniu 26 września 2017 roku powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W., reprezentowany przez pełnomocnika będącego adwokatem, wytoczył przeciwko pozwanemu R. S. powództwo o zapłatę kwoty 204,92 zł. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z łączącej pozwanego ze (...) Bankiem (...) S.A. umowy bankowej nr (...) zawartej w dniu 25 kwietnia 2001 r. Ponieważ pozwany nie wywiązał się z zobowiązania wynikającego z powyższej umowy, (...) Banki (...) S.A. zawarł w dniu 13 grudnia 2010 r. z (...) Bank S.A. umowę przelewu wierzytelności. (...) Bank S.A. w związku z zawarciem w dniu 18 maja 2016 r. umowy cesji przelał wierzytelność przysługującą wobec pozwanego na rzecz (...) Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty. Tego samego dnia (...) Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty zawarł porozumienie, na podstawie którego przeniósł wszelkie prawa wynikające z powyższej umowy cesji wierzytelności na rzecz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty. W końcu w dniu 31 maja 2016 r. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności, w tym wierzytelności przysługującej wobec pozwanego. Na dochodzone pozwem roszczenie składa się 49,20 zł. tytułem kapitału, 120,72 zł. tytułem skapitalizowanych odsetek umownych oraz 35 zł. tytułem opłat, prowizji i kosztów.

(pozew k. 4- 5)

Na termin rozprawy nie stawili się: strona powodowa oraz pozwany, która nie zajęła także w sprawie żadnego stanowiska. W sprawie zapadł wyrok zaoczny.

(protokół rozprawy k. 23)

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny:

W dniu 31 maja 2016 r. (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. zawarł z (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. umowę przelewu wierzytelności.

(umowa przelewu wierzytelności k. 10)

Zgodnie z wyciągiem z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. zadłużenie R. S. z tytułu umowy bankowej na dzień 8 września 2017 r. wynosiło łącznie 204,92 zł. w tym 49,20 zł. tytułem kapitału, 120,72 zł. tytułem odsetek oraz 35 zł. tytułem kosztów.

(wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego k. 6)

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. nie wykazał, że przysługuje mu wierzytelność w stosunku do R. S. wynikająca z zawartej przez pozwanego z pierwotnym wierzycielem umowy bankowej. Powód nie wykazał swej legitymacji czynnej do występowania w przedmiotowym procesie, albowiem nie przedłożył niemal żadnych dokumentów, z których treści wynikałoby, że pozwany jest dłużnikiem powoda. Z uzasadnienia pozwu wynika, że wierzytelność przysługująca wobec pozwanego została przeniesiona przez pierwotnego wierzyciela, (...) Banki (...) S.A. najpierw dniu 13 grudnia 2010 r. na (...) Bank S.A., który umową zawartą w dniu 18 maja 2016 r. przełał wierzytelność na rzecz (...) Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty. Tego samego dnia (...) Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty miał zawrzeć porozumienie przenoszące przedmiotową wierzytelność na rzecz (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty. Pomimo powyższych twierdzeń zawartych w uzasadnieniu pozwu strona powodowa poprzestała jedynie na przedstawieniu zawartej w dniu 31 maja 2016 r. z (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty umowy przelewu wierzytelności oraz wyciągu z elektronicznego załącznika do tej umowy. Powód nie przedstawił natomiast umów przelewu wierzytelności zawartych pomiędzy (...) Bankiem (...) S.A., a (...) Bank S.A., (...) Bank S.A. i (...) Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty oraz porozumienia zawartego pomiędzy (...) Windykacji (...) Fundusz Inwestycyjny Zamknięty, a (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty. W ten sposób strona powodowa nie wykazała, że posiada legitymację procesową do dochodzenia od pozwanego zapłaty z tytułu umowy bankowej zawartej ze (...) Bankiem (...) S.A. Skoro wierzytelność była przedmiotem przelewu zawieranego pomiędzy pięcioma różnymi podmiotami, to w ocenie Sądu do wykazania legitymacji procesowej czynnej powoda nie jest wystarczające przedstawienie dowodu zawarcia ostatniej umowy cesji wierzytelności.

Zgodnie z treścią przepisu art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. W konsekwencji w przedmiotowej sprawie to powód winien udowodnić, że pozwany powinien zapłacić mu należność w wysokości wskazanej w pozwie. Stosownie bowiem do treści art. 232 k.p.c., strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Sąd orzekający w przedmiotowej sprawie w pełni podziela zaś stanowisko Sądu Najwyższego, wyrażone w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku (I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76), że rzeczą sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w szczególności jeżeli strona jest reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.).

Wnosząc o zasądzenie kwoty dochodzonej pozwem powód przedstawił nadto wyciąg z ksiąg rachunkowych z dnia 8 września 2017 roku. Należy jednak zauważyć, że wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie ma mocy prawnej dokumentu urzędowego, zatem nie stanowi on dowodu tego, co zostało w nim zaświadczone i nie korzysta ze szczególnych uprawnień procesowych co do jego mocy dowodowej w niniejszym procesie przeciwko konsumentowi. W wyroku z dnia 11 lipca 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt P 1/10 (Dz.U. 2011, Nr 152, poz. 900), Trybunał Konstytucyjny orzekł bowiem, że art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. 2004, Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w części, w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, jest niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji. Trybunał Konstytucyjny ocenił część przepisu ustawy o funduszach inwestycyjnych, która nadaje księgom rachunkowym funduszu sekurytyzacyjnego oraz wyciągom z tych ksiąg moc prawną dokumentu urzędowego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta. Znaczenie art. 194 ustawy o funduszach inwestycyjnych polegało na zmianie reguł dowodowych w postępowaniu cywilnym. Konsument, pozwany przez fundusz sekurytyzacyjny, który kwestionował istnienie albo wysokość zobowiązania musiał wykazać, że nie jest dłużnikiem z tytułu zobowiązań nabytych przez fundusz sekurytyzacyjny i ujętych w jego księgach rachunkowych. Konsekwencją tego przywileju było pogorszenie sytuacji procesowej dłużnika, który musiał bronić się przed powództwem podmiotu wobec którego nie zaciągał zobowiązania. Gdyby wierzytelność nie została zbyta na rzecz funduszu, pierwotny wierzyciel występując z powództwem przeciwko dłużnikowi nie mógłby korzystać ze specjalnych uprawnień procesowych. W omawianym wyroku Trybunał stwierdził brak konstytucyjnie wartościowych argumentów uzasadniających utrzymywanie zakwestionowanego przywileju procesowego, wskazując, że uprzywilejowanie ksiąg rachunkowych funduszy sekurytyzacyjnych i wyciągów z tych ksiąg w postępowaniu cywilnym prowadzi do naruszenia zarówno zasady równości stron w procesie cywilnym, jak i zasady sprawiedliwości społecznej wyrażonej w art. 2 konstytucji, co jest rozwiązaniem sprzecznym z konstytucyjną zasadą polityki państwa wynikającą z art. 76 konstytucji - zasadą ochrony praw konsumentów. Przywilej funduszu sekurytyzacyjnego powodował bowiem umocnienie istniejącej z natury rzeczy przewagi wyspecjalizowanego podmiotu rynku kapitałowego wobec konsumenta. Zatem wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego nie jest samodzielnym dowodem nabycia przez stronę powodową wierzytelności wobec pozwanego.

Na marginesie należy w tym miejscu przytoczyć treść art. 207 § 6 k.p.c., zgodnie z którym Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie złożyła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności. Zgodnie z treścią powołanego powyżej przepisu zaniedbania strony w zakresie zgłoszenia na oznaczonym etapie postępowania twierdzeń i dowodów rodzą poważne konsekwencje, bowiem strona ta traci prawo ich powołania na późniejszym etapie postępowania.

W niniejszej sprawie uznać należy, iż to pierwsze posiedzenie przeznaczone na rozprawę wyznaczało dla powoda ostateczny termin na zgłoszenie stosownych wniosków dowodowych, czego jednak powód nie uczynił. Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym li tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10.07.2003 r., I CKN 503/01, LEX nr 121700; wyrok SN z dnia 24.03.1999 r., I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389).

Na gruncie przedmiotowej sprawy uznać należy, że konieczność wykazania legitymacji czynnej powoda istniała niewątpliwie już na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro twierdzenie to stanowiło podstawę roszczenia dochodzonego niniejszym powództwem. Strona powodowa musiała mieć świadomość niedostatecznej mocy dowodowej złożonych do akt sprawy dokumentów, zwłaszcza że od początku postępowania była ona reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika.

Z powyższych względów, powództwo w przedmiotowej sprawie musiało podlegać oddaleniu, gdyż powód nie udowodnił swojej legitymacji czynnej.

W przedmiotowej sprawie Sąd wydał wyrok zaoczny, z uwagi na spełnienie przesłanek z art. 339 § 1 k.p.c. i art. 340 k.p.c. Wydanie wyroku zaocznego nie przesądzało jednak o uwzględnieniu powództwa. Z przepisu art. 339 § 2 k.p.c. wynika bowiem, że sąd przyjmuje za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie

lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba, że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Przewidziane w przepisie art. 339 § 2 k.p.c. domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda zastępuje postępowanie dowodowe tylko wówczas, gdy twierdzenia te nie budzą uzasadnionych wątpliwości. W przedmiotowej sprawie twierdzenia faktyczne powoda budziły jednak uzasadnione wątpliwości w świetle dokumentów załączonych do pozwu.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.